

Novo mesto 5. februarja 1954
Leto V.
Lastniki in izdajatelji: Okrajni odbori SZDL Črnomelj, Kočevje in Novo mesto.

Dolenjski list

Tednik okrajev Črnomelj, Kočevje in Novo mesto

OD TEDNA DO TEDNA

Ko v sredo zvečer po osmem sestanku zunanjih ministrov štirih veliki pisemo naš tedenski zunanje-politični pregled...

Ze pred prihodom zunanjih ministrov na to pomembno mednarodno konferenco je lahko marsikdo sklepal, da bodo ob nemškem vprašanju trčili na največje ovire...

Sledi je poldrugi dan ugotovljen v razmeroma optimističnem razpoloženju in pričakovanju, kaj bo prinesla ponedeljkova seja...

Moskovski načrt združitev Nemčije je namreč v bistvu ponavljajoče stare in od Zahoda že močno kritizirane poti...

Ob berlinski konferenci so ostala mednarodna dogajanja precej zatena, čeprav ostaja še vedno precej prečeno korejski problem...

Med 18. in 24. februarjem bo ponovno pritisnil hud mraz.

Uresničena je želja vseh narodov Jugoslavije
Maršal Tito vdrugič izvoljen za predsednika republike

Za predsednika Zvezne skupščine je bil izvoljen tovariš Moša Pijade - Tovariš Tito je poročal o dosedanjem delu Zveznega izvršnega sveta...

Pretekli teden sta na dveh visokih jaborih pred poslopjem Zvezne ljudske skupščine v Beogradu spet zavirali državni zastavi...

Po izvolitvi je bil sprejet poslovnik Zvezne ljudske skupščine. V petek je pred skupščino podal obsežno poročilo o dosedanjem enoletnem delu izvršnega sveta...

Zvezna ljudska skupščina je enodušno odobrila poročilo Zveznega izvršnega sveta in ekspozicije tovariša Tita.

Na dnevnem redu so bile nato volitve novega predsednika republike. V smislu ustavnih določil je bilo treba po preteku mandata dobe izvoliti novega predsednika republike...

5. februarja ob 20. uri v Domu ljudske prosvete literarni večer članov društva slovenskih književnikov.

6. februarja ob 20. uri v Domu ljudske prosvete: Sem Benelli: Ljubezem treh kraljev. Igrajo člani dramske družine KD Dušan Jereb.

7. februarja ob 20. uri v Domu ljudske prosvete: Koncert orkestra KD Dušan Jereb in godbe JLA.

Gostinci imajo tečaj v Dol. Toplicah

S pomočjo OLO je pripravila Okrajna gostinska zbornica Novo mesto strokovni tečaj za v gostinstvu zaposlene uslužbence.

za čas od 5. do 12. febr. Med 5. in 10. februarjem bo nastopilo toplejše vreme...

ložil Djuro Pucar kandidata za predsednika republike - tovariša Tita.

«Ko smo govorili o tem predlogu, nisimo prav nič dvomili. V najnovejši zgodovini naših narodov, v našem revolucionarnem gibanju in graditvi socializma stopa v ospredje edinstvena postava tova. Tita, ki je znan in priznan kot voditelj naših narodov...

Zvezna ljudska skupščina v Beogradu

odgovornejše mesto v naši socialistični državi, za predsednika FLRJ izvoli dosedanjega predsednika maršala Jugoslavije Josipa Broza-Tita, je dejal tova. Pucar...

Pri glasovanju je dobil tova. Tito vseh 535 glasov. Skupščina je z viharim navdušenjem pozdravila vdrugič izvoljenega predsednika republike...

... IZ POROČILA IZVRŠNEGA SVETA
V torek, 26. januarja je zasedal Okrajni ljudski odbor Kočevja. Iz poročila predsednika Janeza Pirnatja je bilo razvidno...

V svet za komunalne zadeve si je prav tako prizadeval kar najbolj uspešno reševati prečena komunalna vprašanja.

Zelo uspešno sta delovala svet za zdravstvo in socialno skrbnost ter svet za prosveto. Predsednik Pirnat je priporočil, naj bi dobre izkušnje teh svetov

Na seji so bili izvoljeni novi člani sveta ter izpopolnjena delovna mesta pri OLO.

V vsej državi divjajo snežni viharji
V vsej državi divjajo hudi medtem ko se pri nas še ne moremo pritožiti čez letošnjo zimo...

V torku nista mogla skozi snežne zamete izvoziti orientirane taurekspres, na progi Zagreb-Split je obtičalo v zametih, ki so visoki ponekod do 4 metre...

Vse pa je presegel silen vihar v Trstu, ki ga primerjajo le še s slinim viharjem v letu 1929.

ta smo videli, kakšen je zdaj položaj glede naše notranje politike, videli smo tudi, da kakaj novi izvršni svet, ki ga boste tu izvolili, še velike naloge, ki jih bo moral izpolniti.

Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi...

Verujem v to oporo, globoko verujem in ustvarjalno moč in ustvarjalna sposobnost naših narodov in želim vsem našim delovnim ljudem mnogo uspeha v njihovem bodočem delu.

Naj živi Federativna ljudska republika Jugoslavija!
Nato je bilo izvoljenih 23 članov novega Zveznega izvršnega sveta, v Zveznem izvršnem svetu pa so tudi predsedniki izvršnih svetov 14 republik.

... IZ POROČILA IZVRŠNEGA SVETA
V torek, 26. januarja je zasedal Okrajni ljudski odbor Kočevja.

upštevala tudi gospodarski in komunalni svet, zlasti v sodelovanju potrebnih odborov in komisij, v katerih bi lahko sodelovali večje število predanih in sposobnih državljanov.

Precejšen del razpravljanja na seji je bil posvečen delu upravnega aparata OLO. Njegove naloge so obsežne. Navzlic velikemu prizadevanju pa so nekateri referati, posebno upravno-pravni, v zaostanku.

Nekaj tednov potem mi je poslala revija »Heimatswerk« s pripombo, da je to za orientacijo o ročnem tkalstvu v Švicariji.

»V storerih izbah gorskih kmetov sedijo zopet žene za krošni zaupajo, da jim prinese dolinci delo.«

»V storerih izbah gorskih kmetov sedijo zopet žene za krošni zaupajo, da jim prinese dolinci delo.«

»V storerih izbah gorskih kmetov sedijo zopet žene za krošni zaupajo, da jim prinese dolinci delo.«

»V storerih izbah gorskih kmetov sedijo zopet žene za krošni zaupajo, da jim prinese dolinci delo.«

Ob tednu slovenske kulture

Osmega februarja 1849, torej pred sto leti, je umrl Franc Prešeren. Ni Prešeren samo naš največji pesnik, ampak tudi eden največjih sinov, kar jih je v dolgih tisoč letih rodila slovenska mati.

Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

giramno dobro knjigo in za sloberno množično organizacijo velja je nekaj: koliko smo pri osem svojem delu, političnem, ideološkem, vzgojnem kulturnem...

Danes smo Slovenci, dediči Prešernovega kulturnega programa, že povsod tako kulturni, da ni vseeno, kako se kulturno izživljamo. Če na primer kak oter igra pleh...

Tako samoozpraševanje pa enako velja za naše množične organizacije. Koliko delamo za procvit kulture? Koliko kulturna prizadevanja podpiramo? Koliko propa...

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

Zaprošenih je 40 milijonov za novomeški vodovod

Na 1. redni seji v četrtek 28. januarja so odborniki Ljudskega odbora mestne občine poslušali poročila predsednikov svetov, obravnavali osnutek pravil Uprave rejnišča in tržnice ter se posvetovali o širokopotezni akciji zimskega škropljenja proti kaparju.

Pozornost je vzbudilo med ostalimi poročili sveta za komunalne zadeve, v katerem je predsednik sveta tovariš Franc Matko sporočil, da je Novo mesto z jamstvom OLO zaprosilo pri centrali Narodne banke v Beogradu za investicijsko posojilo v višini 40 milijonov dinarjev.

Z zanimanjem so odborniki poslušali tudi predlog istega sveta, da bi začeli v Novem mestu postopno uvajati neonsko cestno razsvetljavo. Poleg tega, da je to moderna, sodobna cestna razsvetljava, pa porabi komaj tretjino toka v primeri z navadnimi žarnicami, katerih nam vedno manjka, prav tako pa tudi hitro pregore. Za 8 garnitur take razsvetljave bi porabili letno do 2 milijona din. Mestna občina je v stikih s celjsko mestno občino, ki tako razsvetljavo že ima, o zadevi pa bo mestni odbor še razpravljal.

Vso pozornost bo treba v prihodnjih dneh posvetiti škropljenju in zimskega škropljenja sadnega drevoja. Kapar grozi s popolnim uničenjem novomeških sadovnjakov. V akciji sodelujejo mestna občina, kmetijska združba in kmetijska šola na Grmu.

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

»Kakšen je pomen tega kulturnega tedna in kaj moramo storiti, da bo ta teden imel svojo osebnost, da ne bodo to le neki brezlični dnevi, vsi v isti vrsti in brez besede, ne da bi dosegli namena, oziroma se vsaj simboli bližali namenu.«

FOX daje čevljem blesek in jih konzervira

Skupaj okraj Črnomelj 245, Skupaj okraj Kočevje 73, Skupaj okraj Novo mesto 267

Zadnji v abecedi...

Utrinki z občinske konference ZKS v Žužemberku

»V delu občinskega komiteja ni bilo pravih uspehov, ker je sekretar zelo zaposlen. Po Žužemberku se govori, da nam tuji ne bodo komandirali, pa se menda tudi zato marsikdo umika delu. V SZDL pada članstvo, ker se je povečala članarina v organizaciji, razširila pa se je propaganda, da članarino sploh ni treba več plačevati.«

»Politično vzgojnega dela je bilo vse premalo. Kmetijski tečaj je propadel, ni zanimanja za gospodarski razvoj. Kmetička zaostalost je prav tako kot nekada. Kulturno izobraževanje in gospodarski napredek gresta le počasi naprej. Krajevna podjetja se ne razvijajo. Sindikat s svojim predsednikom vred ni izpolnil nalog. Proizvodnja je nizka. Zidarsko podjetje je šlo prej popravljalci cerkev kakor krajevno gospodarsko podjetje. Krajevna trgovina kupuje čevlje v Toplicah, domačega čevljarstva s tega podjetja pa se izogiba. Malo podjetij imamo, pa še ta se križem gledajo. Iz nič tudi občina ne more ustvarjati čudežev...«

Taki in podobni stavki mi prihajajo v spomin, ko listam po beležnici. Občinska konferenca žužemberških komunistov, na kateri je bilo tudi precej nečlanov, je bila po svoje zanimiva, čeprav ni najbolj uspešna. Ko je bila namreč že končana, so mi povedali nekateri komunisti:

»Vidiš, tako je pri nas zmeraj. Pridemo skupaj, si pomeno to in ono, nekateri — člani in nečlani — se tudi skregajo med seboj, pa gremo spet narazen. Tako je pa tudi na drugih sestankih v Žužemberku.«

Da v Žužemberku še vedno manjka sloge in medsebojnega tovarštva, iskrenega zaupanja in železne volje za napredek, po gornjih besedah menda ni treba posebej poudarjati. Občinska konferenca je razpravljala precej več o gospodarskih pomanjkljivostih in pre-

cih vprašanih trga in njegove okolice kakor o svojem delu, predvsem pa o nalogah, ki jih komunisti v Žužemberku nimajo malo.

Krivično bi bilo reči, da komunisti v Žužemberku zadnja leta niso delali. Ne, naredili so to in ono, trudili so se, da bi ne ostali vedno zadnji v abecedi, kakor je nekdo na konferenci dejal, vendar — vsega tega je bilo premalo. Vse, kar so komunisti in ostali tržani na občinski konferenci povedali slabega o razmerah v krajevnem gospodarstvu, skrbi za turizem, komunalo itd., prav gotovo kvari politično stanje v Žužemberku. Prav zato pa je področje dela žužemberških komunistov neizbrano. Konferenca sama je potrdila, da so se člani ZKS v trgu navadili slabe stvari ugotovljati, ne znajo — ali nečelo — pa ukrepati proti slabostim. Dejstvo, da predsednik sindikata dve leti ne naredi za vzgojo delavstva skorajda ničesar (ali je kriv za to sam ali cel odbor, je tu prav vseeno), gre mimo komunistov v Žužemberku. Da je kmetijski izobraževalni tečaj zaspal, da nimajo Partizana (čeprav je bilo dovolj mladine prijavljene za njegovo ustanovitev), da podjetja životarijo, da je kraj, podjetje »Jelka« zaspalo zaradi medsebojnih slabih odnosov voditeljev podjetij itd. — vse to kaže, da so komunisti v Žužemberku slabi pobudniki napredka.

»Vsakdo pri nas je nekoliko preveč kunsten, drug drugega spodijedamo, o temu pravimo,

Kmetijsko gospodinjstvo tečaj v Preloki

V soboto, 23. januarja so v Preloki, eni najbolj oddaljenih belokranjskih vasic, zaključili gospodarsko-gospodinjstvo tečaj, ki ga je bila organizirala Zveza združenic. Tečaj je obiskovalo 18 združnic, po večini žena. Pobudo za tečaj so dale same žene iz Preloke, za pomoč so pa naprosile Zadrudno zvezo, ki jim je rada ustrežala. Tovarišica Medvedova iz Črnomlja je ženo učila kuharske umetnosti, pa tudi za razna predavanja je bilo poskrbljeno.

Prijeten vtis je dobil gost.

Napredek v belokranjskem tkalstvu

(Nadaljevanje s 1. strani)

blema bolj resno, ker bo imelo delavstvo za bodočnost velik gospodarski pomen. Vse ročno delo po tkalstvu in vezilstvu bo povezano z invalidskim podjetjem »Belokranjska« in z Okrajno zadrudno zvezo v Črnomlju. Pobudo je dal sekretariat ZK Črnomlja. Razume se, da bo potrebnih v začetku še nekaj sredstev, ki jih bo Gospodarski svet okraja Črnomlja gotovo preskrbel vsaj za dokončeno vzgojo kadrov. Za opremo nadaljnjih združnih tkalnic po posameznih vaseh pa naj bi poskrbeli občinski ljudski odbori in kmetijske zadruge. Tkalske družine bodo postale tudi uslužnostna podjetja, ki bodo sprejemala in tkanje platno in suknjo tudi iz drugih okrajev in bo s tem dana marsikomu prilika, da pride do trpežnega domačega platna za rjuhe in prti. Nameravajo tudi izdelovati prti iz domačega platna za prodajo, kar bodo prvotno pozdravile gospodinjke, ki vedo, da je domače platno zelo trpežno in se mnogo laže in lepše pere kakor bombažno.

V volilnih enotah št. 20, 39 in 40 bodo 28. februarja nadomestne volitve

Na podlagi 20. in 117. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in odposlanih odborov ljudskih odborov (Uradni list LRS št. 31/52-53), je OLO Novo mesto na 7. skupni letni okrajni zbor in okrajni zbor zbor proizvajalcev dne 23. decembra 1953 izdal

ODLOK o razpisu nadomestnih volitev

1. člen
Jazbinšku Avgustu, odborniku okrajnega zbora za 20. volilno enoto, je po 3. členu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o volitvah in odposlanih odborov ljudskih odborov prenehal mandat, ker kot poslanec zveznega odbora proizvajalcev ne more biti hkrati odbornik obeh zborov iste ljudske občine.

2. člen
Skupilec Francu, odborniku okr. zbora za 39. volilno enoto, je po 5. členu zakona o okrajnih ljudskih odborih prenehal mandat, ker le v službi v administraciji okrajnega ljudskega odbora.

3. člen
Ta odlok se objavi v »Uradnem listu LRS« in v volilnih enotah št. 20, 39 in 40. **Del. št. I. — 11.231/1-53. Novo mesto, dne 23. decembra 1953.**

Predsednik OLO: VIKTOR ZUPANČIČ, l. r.

MNOGIM GOSTILNICHARJEM JE TREBA RES GLEDATI NA PRSTE

Pred časom so člani trgovinske inšpekcije napravili kontrolno v gostilnah, v katerih so prodajali vino, kupljeno pri podjetju »Slovenija vino« v Ljubljani. Pri 83 preiskanih primerih so dobili kar 56 taktih, kjer je bilo vino razredčeno z vodo, v neki ljubljanski gostilni pa so ga razredčili celo v treh etapah.

Ugotovili so tudi, kako posamezni gostilničarji goljufajo pri nakupu vina. Eden je kupil vino v sodu, ki je držal 405 litrov, za toliko je bil namreč cementiran, v resnici pa je držal 60 litrov več. Sod je bil predan tako, da so bile vanj delane nove dinge in razširjeno dno.

Pri sodih, s katerimi se nakupuje vino, so je ugotovilo, da drže več kot je na njih zabeleženo, čeprav ni videti, da bi bili predelani. To da slutiti, da se gostilničarji ob priliki cementiranja poslužujejo zvijač, morda celo napihnenih svinjskih mehurjev, ki jih za časa cementiranja pritrdijo na notranji strani sode, s čimer zmanjšajo prostornino, ko pa je sod cementiran jih odstranijo.

NOVO ZDRAVILO ZA TUBERKULOZO

Med glavnih zdravil za tuberkulozo spadata streptomycin in isoniazid. Zdad je kemikom je uspelo, da so oba zdravila združili in tako zdraviljenje poenostavili. Novo zdravilo se imenuje streptohydrazit.

Ing. Anton Zorc:

Kmetijstvo na Kočevskem

(Nadaljevanje iz 4. štev.)

Preskrba z vodo je težak problem, še posebno na področju ozke Kočevske, kjer je v višjih legah precej obsežnih kraških pašnikov, ki so brez vode. Zato se mora več sto hektarjev pašnikov izkoristiti s košnjo, ne pa s pašjo; dočim je zaradi preskrbe z vodo možno pasti le na košeninah in travnikih, ki so bliže vode, odstopajo bliže gospodarskih središč. Ta nužnost izredno poudari celotno kmetijsko, zlasti živinorejsko proizvodnjo, ker je treba kositi izrazito pašne površine, katere dajejo majhne pridelke sena, včasih celo samo 200 do 500 kg na hektar. Zaradi slabih pridelkov je treba za preskrbo zadostnih količin sena pokositi velike površine in se kosnja neizbežno toliko zavleče, da seno prezori in oleseni. Tako je zaradi teh neugodnosti proizvodnja sena dražja, kvalliteta pa slabša. Zboljšanje bo možno prvenstveno z ureditvijo preskrbe z vodo, šele za tem bodo res koristni tudi vsi ostali ukrepi. V suši, ki je v poletnih mesecih pogosta, nastane vprašanje preskrbe z vodo za ljudi in za živino. Ker so studenci redki, je v večini krajev Kočevskega okraja edina zaloga vode je v vodnjakih, ki velikokrat ne zadostajo. V suši kaj hitro zmanjka vode, ki jo je treba dovažati po več 10 kilometrov daleč. Leta 1949 je zmanjkalo vode na večjem številu državnih posestev in jo je bilo treba voziti skoraj dva meseca, za približno 800 glav živine in za ljudi, povprečno od 15 km daleč. Z napravo nekaj večjih vodnjakov se je stanje sicer izboljšalo,

vendar ostane vprašanje preskrbe z vodo odprto ne le za celotno Kočevsko, ampak tudi za sosednji Suho krajino.

Značilno za kmetijstvo okraja Kočevske je podnebje, ki je odraz celinskih in obmorskih vplivov. Toplotne razlike med posameznimi letnimi časi so velike. Vsi led bližine Jadrana imamo v vročih poletjih do 40°C toplote, pozimi pa je zaradi razmeroma visokih leg in vetrov do —25 stop. in celo —30 stop. C mraza. Srednja letna temperatura je nekaj nad 8 stop. C. Izjema so prisojni predeli ob Kolpi (Fara, Vas, Petrinje, Kuzelj), ki imajo milnejše podnebje. Padavin je letno okrog 1500 m/m. Padavine so med letom neenakomerno razdeljene, največ jih je spomladi in jeseni, manj pa v poletju. Zaradi manjših količin padavin v poletnih mesecih in zaradi razmeroma lahko površne pustne pogosto tanke plasti zemlje (posebno v vseh brežinskih predelih), nastopi v poletju večkrat suša, ki ima težje posledice zlasti za živinorejo, za katero tedaj primanjkuje krme in dobre pitne vode. Velike toplotne razlike in neenakomerna razdelitev padavin so posebno obšutne v zadnjih letih, ko se k temu pridružujejo še močni vetrovi. Za takšno stanje so bržkone precej uteme-

ljene trditve tistih, ki poznajo prilike še izpred vojne. Trdijo da je prišlo do tako močnih sprememb vremenskih razmer zaradi prekomernega poseka gozdov. S tem se je bistveno spremenila — poslabšala — znana vloga gozda za izravnavanje vlage in toplotnih razmer, za zaščito zemlje pred izpiranjen in za blažitev vetrov. Prav v zrahljani varovalni vlogi gozda moremo iskati vzroke poslabšanih podnebnih prilik za kmetijsko proizvodnjo. S tega stališča moramo misliti na hitro izvajanje ukrepov za povrnitev kočevskih gozdov v njihovo staro moč, z druge strani pa kmetijstvo prav zato upravičeno pričakuje vsaj manjši odstotek sredstev, ki so jih dali naši gozdovi, za zboljševalne ukrepe v kmetijsko proizvodnjo. (Nadaljevanje prihodnjik)

Na letnih konferencah ZKS pregledujejo komunisti novomeškega okraja svoje delo

V januarju so se pričele letne konference osnovnih organizacij Zveze komunistov v novomeškem okraju. Na teh konferencah pregledujejo člani dosežane delo, voljo svoja vodstva in delegate za okrajno konferenco ZK, ki bo predvidoma v prvih dneh marca in na kateri bo izvoljen nov okrajni komite in delegati za III. kongres ZKS.

Poročila sekretarjev OPO obravnavajo v glavnem delo komunistov po VI. kongresu ZK in prikazujejo uspehe in pomanjkljivosti osnovnih organizacij in posameznih komunistov. Iz poročil in razpravljanj je razvidno, da posamezni člani še vedno polagajo premalo pažnje na svoj ideološki dvig in zato čestokrat zaostajajo v današnjem družbenem razvoju. Precej je takih posameznikov, ki so bili izvoljeni na odgovorno mesto, pa svojih nalog ne izpolnjujejo kot bi jih komunisti morali, ker se pač ne poglabljajo v politično in gospodarsko problematiko kraja, občine in okraja. Praksa je pokazala, da se je stari aktivistični način dela prejel: treba se je poglobiti v konkretne probleme ter šele potem nastopiti pred množico.

Na Trebelnem se je letna konferenca udeležilo tudi nad 40 članov, ki so budno spremljali poročilo o delu komunistov ter dali svoje predloge, kdo naj bi bil sekretar osnovne organizacije. Razprava po poročilu sekretarja, ki je nakazal dobre in slabe strani dela komunistov, je pokazala, da se posamezniki izmikajo objektivni kritiki in se opravičujejo s preobremenjenostjo. Tudi v Smarjeti in drugod so bili navzoči nečlani, ki so se oglašali v razpravi. Ker so bila poročila sekretarjev dobro pripravljena, so bile konference uspešne. V Skočjanu, Zagradcu in Vavti vasi pa sekretarji niso pripravili poročil o delu organizacije: šele razpravljaje o delu je pokazalo slabo tko OPO.

Dosežane konference — pokazale dve osnovni slabosti pri posameznih organizacijah in članih na terenu:

Sestanki osnovnih organizacij so samo na točno določene dneve v mesecu redno skozi vse leto. Navzlic temu, da se med tem dogodi marsikaj, ki bi morali komunisti takoj rešiti, se ne sestanejo. Pozabljajo, da je treba poleg rednih sklicevati tudi izredne sestanke.

Druga slabost, ki pa je pravzaprav že huda napaka, je v tem, da so posamezni člani ZK

odtrgani od dnevnih dogodkov, da niso na tekočem o tem, kar se dogaja v državi ali v svetu. Imamo več primerov, ko nobeden član osnovne organizacije ni naročen na ljudsko pravico Borbo, na splošno pa ima ta list komaj 10,5 odstotkov komunistov v okraju. Taki, ki redno ne berejo in študirajo člankov v našem glasilu, ne morejo biti na tekočem in se zato tudi ne morejo uveljaviti pri množicah. Značilen je primer OPO na Uršini selih, kjer se člani niso sestali kar 4 mesece. Sklenili so, da se bodo sestali le »po potrebi«, pa ves ta čas niso videli nobene take naloge.

Naj navedem še dva primera, ki zadevata posamezne člane in organizacije ZK na terenu: Ko je bil izdan 8. oktobra lani znani sklep Anglomerkancev o priključitvi cone A Italiji, je bilo nekoliko organizacij, ki niso uredile potrebe, da bi se takoj sestale in proučile, kaj je treba ukreniti za pravilno tolmačenje množicam ob tem krivičnem sklepu. Dalje: Džilas je objavil

v »Borbi« vrsto člankov, kateri da posamezne komuniste sploh niso zadel, ker jih pač — niso brali. Prav tako je bilo nekaj organizacij, ki niso imele pojma, zakaj se je sestal III. plenum CK ZKJ, in kaj se je na njem razpravljalo. Mislim, da bodo morale osnovne organizacije in občinski komiteji dobro proučiti pismo CK ZKJ in povzeti iz njega napotila za bodoče delo.

Delo komunistov na terenu je važno in odgovorno. Da pa mu bodo komunisti kos, se morajo poglabljati v politično in gospodarsko problematiko, sicer jih bodo dogodki vedno puščali na repu. V sedanjem času je cela vrsta občnih zborov najrazličnejših organizacij in združenj. Komunisti morajo biti tisti, ki bodo vedeli, kako te organizacije delajo. Dajati morajo napredno smer delu v vseh organizacijah. Zavedati se moramo dolžnosti, ki smo jih sprejeli na VI. kongresu ZKJ. Po napotilih kongresa razvijamo vse naše delo. **Jože Plavec**

Novice iz Kostelske doline

Pred kratkim so slavili prebivalci kostelskih vasi Novih sedel in Banjaloke nadvse vesel dogodek. 1. januarja jim je zasvetila električna luč. Vso jesen so trajala pripravljajna dela, pri katerih je zelo pomagal s prostovoljnimi delom večina prebivalstva. Pri organizaciji del so se najbolj izkazali organi Kmetijske zadruge v Banjaloki, prav posebno pa še tajnik občine Miha Delak. Ljudska oblast je dala za elektrifikacijo dolgoročno posojilo v znesku 6 milijonov dinarjev.

Kmetijska zadruga v Fari je v preteklem letu začela z delom svojih posejvalnih odsekov. Organiziran je živinorejski odsek z rodovnikom za najboljšo plemensko živino. Poljedelski odsek pripravljajo organizacijo osejvalnih del v dolini Kolpe, s čimer bodo pridobili 30 hektarjev ravninake površine. V okviru sadjarskega odseka bo organizirana drevosnica, ki bo krila domače potrebe. V teku so tudi priprave za čim bolj uspešno zimsko škropljenje.

Kmetijsko poštoško izobraževalno delo je letošnjo zimo organizirano v Kostelski do-

lini nekoliko drugače kot lani. Predavanja niso več organizirana v ponavljajočih se dnevih, temveč imamo enotedenske tečaje iz poljedelstva, živinoreje in sadjarstva po vseh vaseh, kjer se zbere dovolj poslušalcev. Prednost za take organizacije je v tem, da je poslušalstvo vedno isto, pouk pa strjen. Udeleženci tečajev plačajo skromen prispevek, ki organizacijsko uvrščuje tečaj.

Razen teh kratkih tečajev pripravljamo tudi daljši tečaj za vsestransko izobrazbo mladink ter dolgo preakovanji tečaj iz pletilstva, ki bo nudilo prebivalstvu postranski zaslužek.

KAJ PRINAŠA URADNI LIST FL R J

55. številka zveznega uradnega lista objavlja 30. dec. 1953 med drugim uredba o prometnem davku in Odredbo o sestavi, pregledu in potrditvi zaključnih računov kmetijskih združenj in okrajnih ter poslovnih zvez kmetijskih združenj za leto 1953.

V 56. številki Uradnega lista FL R J je bila izdana Uredba o dohodnini, Uredba o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah ter Uredba o plačah delavcev in uslužbencev gospodarskih organizacij. Objavljen je tudi Odlok o prvem razpisu investicijskih posojil iz splošnega investicijskega sklada ter Odlok o davčnih stopenjah dohodnine za leto 1953.

V 1. številki zveznega Uradnega lista, ki je izšla z datumom 1. I. 1954, je objavljen med ostalim Pravidnik o strokovni izobrazbi upravnih uslužbencev, Navodilo o honorarnih uslužbencih in Odločba o najvišjih prodajnih cenah za motorni bencin, motorni petroleji in plinsko olje, kov za uradno otovanja na mo, po kakšni »zaslužaja« je

KAJ PRINAŠA URADNI LIST L R S

Številka I Uradnega lista LRS z dne 14. I. 1954 prinaša med odloki ljudskih odborov tudi odlok o obvezni tuberkulinizaciji v okraju Črnomelj, po katerem bo zaradi preprečevanja pri goveji živini v Beli krajini preiskana vsa goveja živina, stara nad dva meseca. V isti številki je objavljen odlok OLO Črnomelj, po katerem je v okraju prepovedano točiti hibridna vina, obvezno pa je treba označevati vrste vina, ki se točijo in prodajajo. Objavljen je tudi odlok OLO Črnomelj o pavšalnem povračilu stroškov za uradna potovanja na območju okraja Črnomelj.

V isti številki je nadalje objavljen odlok o javnem redu in miru v okraju Novo mesto ter odlok o razpisu nadomestnih volitev v I. volilni enoti za volitve v občinski ljudski odbor Videm—Dobropolje. **Ivan Sporar**

Najnižje prodajne cene nekaterih žvil

v času od 11. do 18. januarja 1954

Zavod za statistiko in evidenco LRS je v navedenem tednu zabeležil po svojih organih naslednje najnižje cene:

Govoje meso, sveže	kg 190	Jesenice, Novo mesto, Celje, Maribor, Ptuj, Murska Sobota
Svinjsko meso, sveže	kg 200	Ptuj, Murska Sobota
Prekajeno svinjski hrbet	kg 290	Ptuj, Murska Sobota, Postojna
Prekajena slanina	kg 220	Jesenice, Novo mesto, Celje, Maribor, Ptuj
Kokoš, živa, pribl. 1,5 kg	kos 300	Maribor
Kokošja jajca	kos 12	Murska Sobota
Mleko, sladko, kravje	liter 20	Muraj
Surovo maslo	kg 400	Maribor
Krompir	kg 10	Ptuj, Murska Sobota
Fižol v zrnu	kg 65	Ptuj
Cebula	kg 30	Novo mesto, Postojna
Oreh, celi	kg 120	Jesenice, Ptuj
Med, naravni	kg 250	Novo mesto, Postojna
Suhe slive	kg 86	Jesenice
Zelena solata	kg 48	Celje
Sladko zelje	kg 10	Novo mesto, Maribor, Ptuj
Kislo zelje	kg 16	Postojna
Siro, trdi	kg 290	Ptuj
Vino 11 malig. v gostilni	l 156	Postojna
Zganje, močno nad 40%	l 338	Postojna

Zavod za statistiko in evidenco LRS, Ljubljana.

„Kruh nam je zagotovljen doma!“

V Dragi pri Loškem potoku vedo, da je od njih samih odvisen napredek vasi

Tako so dejali delavci in kmetije iz Drage pri Loškem potoku, ko se jim je zbralo kakih 150 na izrednem občnem zboru Kmetijske zadruge. Na zboru se je razvil živahno razpravljanje in je takoj sploščeta zavilo v pravo smer.

Zaga venecijanka in sedanjini način obdelave lesa ter s tem zvezana lesna trgovina nimajo bodočnosti, pač pa ima bodočnost drobna predelovalna industrija. Začeli so že izdelovati vrtnarske gajbe. Lesno predelavo bo treba razširiti tudi na druge galanterijske izdelke. Upoštevati je treba tudi to,

da bo prevoz teh izdelkov na 45 km oddaljeno železniško postajo v primeri s hodi veliko cenejši. Na sedanjem obratu — zagi so vsi pogoji za zgraditev delavnice. Sprejeli so predlog, da bodo to delavnico zgradili sporazumno ter s pomočjo okrajnih forumov in strokovnjakov. Nekaj gradbenega materiala že imajo, zato stroški ne bodo tako hudi. Opeko si bodo sami žgali v poljskih opekarnah.

Pogovorili so se tudi o živinoreji in kmetijstvu. Napredni živinorejci so lani pri zadrugi ustanovili živinorejski odsek

in rodovniku je že zapisanih 36 glav govedi. Za uspešen razvoj živinoreje ima kraj vse pogoje. Od skupne površine 2858 hektarjev je le 183 hektarjev njiv ter 341 hektarjev gozdov, vse ostalo pa so pašniki, travniki in košence. Treba jih bo očistiti, ker so se ponekod zarasli s smreko in nizkim grmovjem. Gozdarji ne bodo smeli neutemeljeno zavirati sečnje.

Kmetijska zadruga Draga povezuje sedem vasi; vse so bile v zadnji vojni težko prizadete. S pridnostjo so si vsaštani domačije že obnovili, zadruga je bila zaradi pomogala nekaterim vasm, da so dobile elektriko. Vse to priča, da gre kraj kot celota z razvojem naprej bolj kakor drugod v okraju, kjer imajo boljše ekonomske pogoje.

Da priskrbijo živini vodo v poletnih mesecih, ko potok presahne, bodo zgradili rezervoar, ki bo zajel vodo v pomladnih mesecih. Rezervoar bo stal okrog 200.000 dinarjev.

Zadrudno posestvo ima 33 glav živine, lahko bi pa redilo 120 glav, kajti zimске krme je dovolj, nimajo pa hlevov. S pomočjo kreditov bodo zgradili nov in prostoren hlev, silos, zbiralnik za vodo, nakupili pa še 10 glav mlade plemenske živine.

Takih občnih zborov, kjer se ne besedičilo na dolgo in široko temveč je obravnavanje jedrnato in načrtno, so ljudje res vesel.

Nove hišne številke in napisne table

Te dni razdeljuje občinski ljudski odbori nove hišne številke ozirno tablice za območje svoje občine. Tablice so okrasno izdelane, na rdečem polju imajo bele črke in številke ter belomoder okvir. Ledela jih je celjska tovarna emparijane posode. Tudi vsaka vas ali naselje bo imela v bodoče napisno tablo z navedbo imena kraja, občine in okrajnega ljudskega odbora.

Table morajo biti pritrjene na poseben drog. Vaska vas ali naselje mora imeti toliko napisnih tabel, kolikor je glavnih vhodov v vas.

Nove hišne tablice s številkami prinašajo na se vrsto drugih sprememb. Hišne številke niso več razporejene po prejšnjem načinu, ko le bila na primer številka 1 na enem koncu, številka 2 na na drugem koncu vasi. Nove hišne številke so razporejene po vrsti hiš, razen pri vrsti hiš ob vhodu v naselje. Tako bo muškatarka domačina sedaj do hiše drugo številko. To pa odprta majhna revolucija v vas. Marsikdo

se noče odreči stoji prejšnji hišni številki ali pa nabije novo poleg stare, da ima kar dve. Seveda je treba slednji spremembi po tem razporedi številke domanj v vseh uradnih knjigah in dokumentih, tako v zemljiški kot matični knjigi in drugod. Vendar je bilo treba tudi to urediti, saj razporeditve hišnih števil v naših vaseh do sedaj še ni bilo.

Za tiste domačije, ki so imele do sedaj primerne tablice in so se dohore, nove niso bile naročene, prila pa bi bilo, da bi ob enem naročili za prav vse domačije, da bi imeli povsed enotne tablice. Tudi za samo Novo mesto brez okolice tablice niso naročili, ker žakajo regularijske navis, na temelju katerega bo naravnjen razpored hiš in ulic v mestu.

Za vse novomeške okraj je do sedaj naročenih 12.778 hišnih tablic in 981 vaških napisnih tabel. Cena tablice je razmeroma zelo visoka, saj stane hišna tablica okrog 260 din in imajo mora plačati hišni lastniki, napisne table pa 1200 din. Te table plača okraj.

„POET TVOJ NOV SLOVENCEM VENEC VIJE...“

Beseda o Prešernu

(Odlomek)

Večina Slovencev si dolgo ni bila v svesti, da so dobili s Prešernovo besedo centralno idejo slovenstva, skupno ognjišče svojega duhovnega življenja.

Od zunaj pogledano je Prešernovo delo skromno in neznačno: drobna knjižica z naslovom Poezije doktorja Franca Prešerna — to je vsa žetev polstoletnega dela: kaj malo za oko: ali odprti, pogosti se vanjo, prepusti se voljni čaru teh valujočih ritmov, in odpirajo se tincizmeri horizonti na vse strani, kakor da si nenadoma prestavljen v središče velikanskega duševnega sveta, ki mu ne manjka najmanjši delec do zakrožene popolnosti.

Prešeren je premagal čas in sega v sedanost in bodočnost: njegova beseda nam še vedno poje, njegove sanje nas še zdaj omamljajo, in čim zrelejši smo, tem več lepote in

vem bogatem zakladu spopolnili za svoje nedostatke. (Dela Otona Župančiča IV. Ljubljana 1938)

TRDINOVA KNJIŽNICA IN TRINOVA NAGRADA

Drugo leto bo 50-letnica smrti velikega slovenskega pisatelja, dolenjskega barda Janeza Trdine in tudi 125-letnica njegovega rojstva. Da se ta dva jubileja dostojno praznuje, je Okrajni odbor ljudske prosvete v Novem mestu sprejel tri važne sklepe:

1. Pri okrajnem odboru ljudske prosvete bo osnovan poseben odbor, ki naj zbere sredstva za reprezentativen spomenik Janezu Trdini v Novem mestu. Spomenik naj bi bil odkrit 14. julija 1955, ob 50-letnici pisateljeve smrti. Ob odkritju naj bi izšla tudi posebna knjiga, posvečena Trdini, ali pa vsaj obsežna, posebna številka Dolenske prosvete. Ravno tako bo treba odkriti spominsko ploščo na hiši v Novem mestu, kjer je Trdina živel, in pa urediti Trdinovo sobo v Gracarjevem turnu.

2. V spomin Janezu Trdini je Okrajni odbor ljudske prosvete osnoval Trdinovo nagrado v skupnem znesku 100.000 dinarjev, ki se bo vsako leto podelila na dan Trdinove smrti. O tej nagradi bodo sestavili poseben pravilnik.

3. Da se poživijo literarno in znanstveno delo v novomeškem okraju, je osnovana pri Dolenski prosveti Trdinova knjižnica, ki bo izšla vsaj štirikrat na leto.

Zive naj vsi narodi,
ki hrepené dočakat dan,
da, ko der sonce hodi,
preprij iz sveta bo pregan,
da vojak
prost bo vsak,
ne vrag, le sosed bo mejak.

resnice nam žari iz njega.
Njegove ideje so še danes
bolna gesla, in vsaka bodoča
doba bo lahko iskala v njego-

Trije veliki Dolenjci o Prešernu

JANEZ TRDINA:

Prešeren je prva zvezda na obnebu slovenskih pesnikov. (Njegova poezija) je voda, ki je nikdar ne zmanjka, naj jo tudi vedno zajemamo. Je obnebe, ki se nikjer ne dotika, ampak nam zmeraj nove, neizmerno lepote v jasni daljavi kaže. Je vijolica, ki nikdar duha ne izgubi, marveč nam kekor staro vino zmeraj zlahčneje diši, kolikor dalje jo duhamo. Je godba, ki nam zmeraj pravi: »Vsi smo novi harmonijah guglje. Je z eno besedo večni pesnik, čigar poezije so iz srca kralj poglone, iz katerih je drevo zrastle, ki bo s svojim sladkim sadjem tudi še pozne vnuke radovalo. 1850

JOSIP STRITAR:

Kaj je prišlo za Vodnikom! — Prešeren. Po prvi poskušnji v preprostim pesnicah — dovršena lirika, narodna in umetna obnema! Zastoj bi iskali v literarnih zgodovinah enake prikazni... Veselo se čudi in se vpraša človek, ki bere Prešernove poezije, od kod je dobil pesnik ta jezik, tako preprost in vzvišen, tako naroden in umeten!
Ko bi se skilicali narodi pred sodni stol, naj se izkažejo, kako so gospodarili z izročeni talenti; kako se je vsak po svoje udeležil vesoljne človeške omike, bi se mali slovenski narod brez sramu smel pokazati med drugimi z drobno knjigo, ki se ji pravi: Prešernove poezije. 1866

IVAN PRIJATELJ:

Prešeren je prvi genij slovenske rase, ki je s svojim korakom položil direktivo slovenskega duha. Pred njegovim pojavom ni šel noben pot skozi slovensko dušo, za njegovim pojavom bodo morala voditi vsa glade nanj in v ozirum nanj.
S tem, da se je Prešeren odločil za slovenski jezik ter ga v svojem umetniškem ustvarjanju nakrat povzdignil na tako nedoumno višino, s tem je enako visoko vzravnaval zavest naroda. S tem je narodu rekel, naj pri sebi in v sebi išče svojo bodočnost. 1905

Kresija - novi dom Študijske knjižnice Mirana Jarca

Prvega februarja letos je poteklo osem let Študijske knjižnice v Novem mestu, ene najpomembnejših kulturnih ustanov na Dolenskem. Kako je rasla, kako se razvijala in kakšne zaklade hrani, je Dolenski list že poročal. Omenim naj le, da je knjižnica lani dobila precej starejših, redkih slovenskih tiskov. Izpopolnila je svojo zalogo z najnovejšo inozemsko literaturo in kupila literarno zbirko dr. Alojza Turka, s čimer si je postavila soliden temelj za rokopišni oddelak. 31. decembra lani je knjižnica imela 31.993 inventariziranih knjig, z dvojniki vred pa jih ima 40.000. Obiskovalcev je bilo 4462, izposojenih del 5072. Bralci so večinoma dijaki, 20 odstotkov nameščencev, 3 odstotke pa ostalih. S tremi razstavami (dijaških rokopišnih listov, spominska razstava o Borisu Kidriču in razstava tiska OF ob 10-letnici kongresa AFZ v Dobrniču) je posredovala knjižnica svoje zaklade tudi tistim, ki je ne obiskujejo.

Od Rošina in Verjankote

»Kak' hoče bit' kaj hočeva strit'?

Ti si premlad se oženit', jaz sem prestara se možit'.
»Le, mati, omozite se, vzemite, kogar hočete; le hudega Rošina ne, ki velik moj sovražnik je; je brata in očeta vbil in komaj sem mu jaz ušel.«

Al' mati nič ni marala, Rošina vzela hudega, Verjankoteva sovražnika. Zvečer z njim grede v hrambo spa!

Verjanko gre pod okno stat. Je v hrambi govorila mat: »O, škoda, škoda za blago, ko s' daj se razdelilo bo! Kaj pravim tebi, ljubi mož! Kaj v črni gori, v temni goš, studenč pod bukvo videl boš. Ti rečem se za bukvo skrit', Verjankota skrivaj vporit': se jutri bojno bom storila in k sinu rekla, govorila, da boljše meni pred ne bo, da pila mrzlo bom vodó ki v črni gori se dobó. Sin me je vbiogal vselej rad, k studencu hočem ga poslat'«

Prethi gre Verjanko stran, besede njene v sre' ohran'. Ko je prišel svet bel dan, Verjanko k mater' v hrambo gre.

In reče ji besede te: »Kaj pravim, ljuba mati vi! visoko sonce se stoji, to vaša s'cer navada ni, da b' tako dolgo v post' lji b'il.«

»Sin ljubí! bolna sem hudó, oh, boljše meni pred ne t' da pila mrzlo bom vodó, ki v črni gori se dobó.«

Sin vzeli je v roke kanglico, pripasal si je sablenco in d'jal na ramo puščico, po vodo šel pod bukveco.

»Kaj jemlješ ti orožje, sin? saj v črni gori ni zverin, 'z dežele zbežal je Turčin.«

»Perutí tičica ima, plavute ribica ima, junak z orožjem se obda.«

Verjanko gre pod bukveco, v Rošina sproži puščico, odpre mu žile s sablenco in v svojo belo kanglico natoči vroče si krvi, z njo k materi domu hiti, besede tako govori: »Zeleti piti sinovo, zdaj nate kri Rošinovo!«

Prešeren je prepensil tudi nekaj ljudskih pesmi. Med njimi eno naših najmočnejših ljudskih balad »Od Rošina in Verjankote«, ki je tako postala hkrati Prešernova in ljudska umetnina.

ni namen knjižnice. Čitalnica je majhna, ima samo 24 sedelcev, hkrati pa more služiti še za delovno sobo knjižničarjem. Tako je študij v čitalnici zelo otežkočen, vendar je tudi sedaj vedno zasedena. Knjižnica mora biti pod lastno streho, ne pa gost v tuji hiši. Knjige morajo biti v primernih in varnih prostorih. Koliko lepih knjižnic v Novem mestu je propadlo zrav zaradi tega (Sokolova knjižnica, Okrajna učiteljska, Zvezničarska, knjižnica v Kapljuču, knjižnica in del arhiva Muzejskega društva). Toliko bolj mora imeti lastno streho Študijska knjižnica, saj hrani neprecenljive vrednosti.

Ker so sedanji prostori Študijske knjižnice v neprimeren prostorih (v bližnjih stanovalnih osnovne šole) je sedanji občinski odbor načelno sklenil, da se knjižnica preseli v Kresijo. Ta preselitev bo vsekakor morala biti uresničena že letos, kajti knjižnica je prenatrana s knjigami in ne more v redu opravljati svoje naloge. Vrhu tega so njeni sedanji prostori bili zgrajeni za stanovanje, prostori v Kresiji pa za urade (zato stranke tudi nimajo nobenih pritlikov). Tudi je Kresija kot stavba, po svoji notranji ureditvi in po prostoru, kjer stoji, najprimernejša za osrednjo dolensko kulturo ustanovo. V nji bo imela ustrezne prostore, in pa dovolj prostorov. Samo dijakov je v Novem mestu nad tisoč, in koliko je še drugih, ki bi se radi posluževali knjižnice, če bi imela dovolj prostora.

Prav bi bilo, da bi bila knjižnica v novih prostorih slovesno odprta vsaj za letošnji občinski praznik Novega mesta, 29. oktobra, če bi je ne bilo mogoče preseliti že prej. K. B.

Pogled na portal obnovljene Kresije — bodoči dom Študijske knjižnice Mirana Jarca. — Pred vhom akademski slikar Božidar Jakac s prijateljem Haraldom Saeverudom, známim norveškim komunistom (ob koncu leta 1953)

O novomeškem Napoleonu in še kaj

Kot mlad prisilni upokojenec se je Janez Trdina naselil v Novem mestu. Ljubko mestce v objemu sanjave Krke, njegova divna okolica, obkrožena z vencem vinskih gor in temnih Gorjancev, vse, vse ga je privabljal. Prisluhnil je jedrnatim kmečkim govorici, z beleznico v roki in posedal po gostilnah in po hramih, obiskoval božja pota in sejmove, se družil s pletci in z delavci ter bil neredek gost v ciganskih taborniških. Njihovo neumljivo govorico je prav spretno obvladal in marsikaj je zvedel od teh večnih popotnikov po dolenskih gozdovih.

Trdina pripoveduje tudi o »istem slovenskem doktorju Prešernu — tako imenuje Prešerna — ki je zložil toliko pesmi. Ker se je rad zabaval z otroki in jim prido kupoval sladke tržanske fige, so mu prisilni smeh in grdi priimek »doktor Figa«.

»Taki so ljudje«, se jezi Trdina. »S pravim imenom menda ne kličejo že skoraj nikogar; gotovo pa nobenega krmarja, nego govora: rajši: Bikabirt, Koblabirt, Svedrabirt, Muhabirt itd. Ni dolgo tega, kar je umrl pisatelj, ki so mu dejali dr. Kibla.«

Tudi v znani ljubljanski gostilni »Pri Figovcu«, ki jo je pobralo predlaskim, je Prešernu in njegovim prijateljem tedaj točil Figabirt. Bilo je to v tistih časih, ko je Prešeren opeval svojo izvoljenko Primivo Julijo, hčerko ljubljanskega trgovca. Bogato nemška deklica ni marala repnega slovenskega odvečnega prav-

nika; vzela je bogatega nemškega uradnika pl. Scheuchstuhla, ki je bil kasneje več kot deset let predsednik novomeškega okrožnega sodišča. Mož je bil tako domiljav, ohol in mogočen, da so mu vzdeli pridevek »novomeški Napoleon«.

In ta Napoleon je imel dosti brig in skrbi s svojo bolešno, tihno in otožno ženo, Primivo Julijo. Stanovali so zunaj mesta v predmestju Kandija v majhnem gradičku, ki ga Valvasor naziva »Pred malim mostikom«. Zdal je k njemu prizidana bolnišnica. Novomeški, predvsem pa mladina, so hitro staknili, kdo je prednikovova žena in kaj je pomenila Prešernu. In tako je mlada gospa noč za nočjo doživljala podoknice in to vedno eno in isto pesem, ki je bila s Prešernovo srčno krvjo zapisana zanj in njej posvečena. To je bila pesem »Luna sije«. Sladka popevka se je glasila zdaj izpred hiše, drugič s Krke, ki teče pod gradičem, pa spet iz drevoreda onstran Krke visoko ob Kapljuču — »Na lancahe je ime drevoredu. Novomeški študenti so si privoščili trdosrčnoco. Ko so zvedeli, da ne sliši rada te pesmi in da se je njen vsomogočni Napoleon zaradi tega celo pritožil pri gimnazijem ravnatelju, so s podvojen vnmemo prepevali »Ti si krivca...«

Primivo Julia je umrla v svojem kandijskem stanovanju ter je našla svoj poslednji dom na bližnjem šmihelskem pokopališču, kjer je pokopana tudi njena mati.

O starejših dolenskih slovstvenikih

Pred leti je zdaj že pokojni učenjak dr. A. Debeljak pristal na zanimivo misel, kako ugotoviti delež Dolenskih v slovenski kulturi. Prešlet je naše ljudi, ki jih obravnava hrvaški leksikon Minerva in vided, da je med 50 slovenskimi imeni kar enajst dolenskih rojakov. Se ugodnejši je bil poizkus pri nemškem Herderjevem leksikonu; med 29 obravnavanimi Slovenci je našel sedem ali osem Dolencev. In res! Ali si lahko mislimo slovensko kulturo brez Trubarja, Levstika, Jurčiča, Stritarja, Trdine (le-tega pač po pravici prištevamo k Dolencem)? Ali si moremo misliti naše slovo brez Abecednika 1551. leta, brez Krpana, Potovanja od Litije do Čateža, Napak slovenskega pisanja, brez Tugomera, Desetega brata, Dunajskih sonetov, Bajk in povesst o Gorjancih itd? Ne! Če si namreč odmislimo pravkar navodena dela, ne odvezanemo naši literaturi zgolj nekaj pomembnih stvari, ampak jo dejansko oropamo za dragocene, bistvene sestavine. S tem je pa že priznan delež, ki ga je pripievala naši kulturi Dolenska.

Naj na kratko omenimo slovstvenike, zlasti starejše dobe, ki so delovali na Dolenskem, pa naj bodo domačini ali tujci. Kajti kulturno, slovstveno de-

lovanje je na Dolenskem že kaj zgodaj pognalo korenine ali pa se prineslo od drugod tukaj okrepilo in razvijalo.

Ko so se naši predniki v 6. in 7. stoletju naselili na našem ozemlju, so prinesli s seboj tudi bajke in pripovedke iz pradomovine. V novih okoliščinah se je seveda tudi ljudsko blago neprenehoma bogatilo, odmiralo, marsikaj je pa v zastrti obliki prišlo tudi do nas. Ljudsko slovo je bilo dolgo dobo edino naše slovo in gotovo ni Dolenska v tej panogi najmanj ustvarila, saj je že Trdina pred 80 leti ugotavljala, da je ena od značilnih dolenskih lastnosti ljubezen do petja in da se v tem pogledu Dolenci zelo loči od razumskega Gorjencev. V svojih spisih, ki so pravcata enciklopedija življenja pri nas, pravi: »Na Dolenskem teče vir narodne poezije še dandanašnjí... Tu vidim s svojimi očmi in slišim s svojimi ušesi njegovo bruhanje iz ljudske srca, njegovo žalobno šepetanje, curkanje in klopotanje čez hribe in doline, po vaseh, poljih, kosnicah in dobravah. Zdal je vname samo eno srce, včasih fantovsko, včasih možno, včasih je precej večerni in za pol dne je pesem dogotovljena in se začne tisti hip tudi prepjevati... Kmalu jo zna cela hi-

ša in rodovina pesnikova, čez pet let celi okraj, čez deset let dvajset let že velik del kranjske in štajerske dežele.«

Zal da o teh pevcih, ki so pogosto tudi godci, le malo vemo. Dobrepoljskega učitelja Kančnika (1775—1841) in šmarškega šomaštra Kračmana (1773—1853) je otiel pozabi že Levstik v Poptovanju; približno 10 ali 20 pevcev iz okolice Novega mesta omenja tudi Trdina, o drugih pa komaj kaj vemo. Treba bo pač poiskati še tiste neznanne skromne pevce, ki se z zmerom zlagajo ljudske pesmi in pojo, kakor tale, nedavno na Dolenskem zapisana pesem: Pa če me kdú upraša, od kod to pejem znam, jest mam dama raztrgan koš, še tist nej vreden počen groš, v tem košu jest imam vse pejsmi, kar jih znam. Nemara ni naključje, da je tudi najstarejši zapis ljudske pesmi nastal prav na Dolenskem, ohranjen je namreč v Štškem rokopisu iz 15. stoletja.

Iz dobe med naselitvijo in prvo tiskano knjigo (leta 1551) imamo Slovenci le tri pomembnejše jezikovne zapise. Eden med njimi je pravkar omenjeni Štški rokopis. V njem je prvič zapsano dolensko narečje. Čeprav je rabil v cerkvene namene, se vendar v njem lepo zrcalijo tudi težke razmere, v katerih je živel naš človek v fevdalni dobi, ko je moral tlačantni gospodi in cerkvi ter odrajtovati razne dajate-

ve, hkrati pa se pri spovedi še obtoževati: »če moje živinice nikul nejsem taku zvestu dal, kakor bi to po pravdi moral dijate.«

Ogromen je prispevek Dolenskeje v protestantovski dobi. Ze glavni širitelj nove vere in organizator slovenske protestantske cerkve Primož Trubar (1508—1586) je bil doma na Dolenskem, na Rašici. S prvima slovenskima knjigama Abecednikom in Katekizmom ter ostalimi 25 deli je ustvaril temelje našemu knjižnemu jeziku in naši celotni kulturi. Po njegovi zaslugi je dolensko narečje postalo podlaga knjižni slovensčini. Bil je prvi, ki je v cerkev vpeljal domači jezik namesto latinščine. Da omogoči ljudstvu izobraževanje, je skrbel tudi za podeljevanje šole in to utemeljil takole: »Cesarji, kralji in vsa zlahna oblast in gosposčina so dolžni dobre vučene šulmojstre inu umejtelne mlade ljudi v te kloštre inu korarje postaviti inu te leno, neumarne, požrečne, nečiste inu malikovske farje inu menihe iz njih vreči inu izpoditi, v slednim mestju, v trgu inu per sledni fari šulmojstre inu šulnarje držati.«

Na Dolenskem je bil doma tudi drugi veliki protestantski pisatelj Jurij Dalmatin (1547—1589), rojen v Krškem. Na podlagi Trubarjevega dela je z željno vztrajnostjo uspel komaj 30 let po izidu prve knjige podariti Slovencem eno največjih častnejših del — celotno Biblijo (1584). Zaradi vladarjevega nasprotovanja je bila natisnjena v tujini in so jo naskrivaj

v sodih prepeljavali v domovino. Dalmatin je pač s ponosom lahko trdil: »Domovini in vsem v korist sem ga spisal (Testament) in prevel v naš jezik.«

Tudi delo ostalih protestantov je bilo povečini zvezano z Dolensko: prvi naš slovničar Adam Bohorič je v Krškem imel šolo; v Toplicah in pod Starim gradom je župnikoval Istran Ivan Lamella. Za njim je bilo v Toplicah še več protestantskih duhovnikov (Gasper Kumberger, Mihael Fabricius in kontno Andrej Schweiger). V Skočjanu pri Turjaku je 1578—1595 služboval Andrej Savince, ki je pomagal pri reviziji Dalmatinove Biblije. Iz Gracarjevoga Turna je bil doma prevajalec Janes Tulšcak, pridigar v Metliki in Ljubljani; v Novem mestu pa je deloval nekaj časa Jurij Vlahovič, doma v bližini Metlike. Čeprav je nadvojdva izgnal protestante že leta 1598, se je še 1609 skril pri graščaku Juriju Gušiču na Pogancih predikat Hans Saxl. V Novem mestu pa so bili protestanti še celo leta 1617. Omenili smo protestante male obširneje, ker je prav njihovo slovo utemeljilo našo književnost, s tem pa dalo tudi osnove vsej slovenski kulturi.

Ljubljanski škof Tomaž Hren, glavni nasprotnik protestantov pri nas, je sprevidel, da morajo glavni pomočnik pri izvajanju književnega načrta je bil Višjani Janes Candek (1581—1624). Njegov Listi in Evangelijš kanjejo, da se je pri prevajanju močno naslonil na Dalmatina, vendar je številne tuje nadomestil s prav lepimi domačimi besedami.

V 16. stoletju je važno tudi delo novomeškega kanonika Matije Kastelca. Sicer je bil Notranjec, vendar je večino življenja prebil na Dolenskem. Poleg nabožnih knjig je napisal za tiste čase izvrstno latinsko-slovenski slovar, vendar ni bil natisnjen.

Verjetno je Kastelčeva ostalina dala pobudo za pisanje tudi novomeščanu p. Hipolitu (1667—1722), ki se je pravzaprav pisal Janes Geiger. Bolj kot Hipolitove nabožne knjige je važen rokopišni latinsko-nemško-slovenski slovar. Besede zanj je jemal iz drugih pisateljev, veliko jih je naredil tudi sam, na primer: mizar, gričice, učence. Današnjega izraza tekališče Hipolit ni poznal, pač pa ga je opisal takole: »En plac ali prostor za junačke tekanje inu derjanje«. Za mladino je Hipolit priredil drugi natis Bohoričeve slovnice.

Vsaj dve leti je služboval v Novem mestu sloveči kapucinski pridigar Janes Svetokriški, s pravim imenom Tobijs Ljonek (1647—1714). Od svojih zlatih petih knjig je vsaj prvo pripravil za natis v Novem mestu.

Na gradu Bogenperku pri Litiji je imel svoje bogate zbirke, knjižnico, instrumente in bakroreznico zgodovinar Vajkar Valvasor (1641—1693), pisec znamenite Slave vojvodine Kranjske, še danes dragocenejava vira za spoznavanje naše starejše zgodovine, ker je veči-

na virov, ki jih je in uporabljal, že davno uničena.

Dve leti je preživel v stiškem samostanu zgodovinar in prvi slovenski dramatik Anton Linhart (1756—1796), preden je razočaran nad menihi izstopil in odšel na Dunaj. Na poznava nje Dolenske kaže nemara Govo grad pri Novem mestu, kjer naj bi živel veseli Matiček, ko je lazil za Smrekarico.

Štiriletno šolanje v Novem mestu nemara tudi ni ostalo brez dolenskega postičnega vpliva na mladega »zadovoljnega Kranjca« in našega prvega pesnika Valentina Vodnika. Ze verz: Od straže horvatske ml sonce gor pride, priča o tem.

Seveda so v tem kratkem pregledu omenjena le stara in najstarejša imena dolenskih slovstvenikov in kulturnih delavcev, v dobi pred Prešernom, ki je kot enkratni pojav za blestel na slovenskem slovstvenem nebu. Po Prešernovi dobi je tudi dolensko slovo iz skromnih, pa prepričnih, v praktičnost usmerjenih osnov, rodilo svoje svetle zvezde, velike naše kulture: Levstika, Jurčiča, Stritarja, Trdino, jezikoslovca Skrabca, slovstvenega zgodovinarja, esteta in pridiravil za natis v Novem mestu.

Na gradu Bogenperku pri Litiji je imel svoje bogate zbirke, knjižnico, instrumente in bakroreznico zgodovinar Vajkar Valvasor (1641—1693), pisec znamenite Slave vojvodine Kranjske, še danes dragocenejava vira za spoznavanje naše starejše zgodovine, ker je veči-

IZ NAŠIH KRAJEV

Novice iz Semiča v Beli krajini

Novo ustanovljeni moški pevski zbor pod vodstvom tovariša prof. Bartola iz Črnomlja pridno vadi. Zbor šteje 13 članov, povečini starejših pevcev. Vsi žele, da bi se vključili tudi mlajši pevci, da bi bil zbor čimvečji. Požrtvovalnost profesorja Bartola, ki poleg svoje službe pridno dvakrat tedensko poučevata pevce, zasluži vsa pohvala. Prav tako gre priznanje pevcom, ki redno prihajajo k vjam in pripravljajo javen pevski nastop. Vsi si želimo, da bi naše pevce čimprej videli, oziroma poslušali na odru.

mo dve dvorani, ni v nobeni primerne odra za igre. Zlati stol dvorana v Domu kulture »Jožeta Miheličiča« je bila mišljena tudi za igre in ne samo za kino predstave, kajti dom Partizana je namenjen izključno telesni vzgoji. Za obnovo Doma kulture je največ prispevala zveza za kulturo in prosveto OLO Črnomelj, sedaj pa je prevzela nekaj monopol nad upravo doma kmetijska zadruga in spravlja dobiček kino predstave, za ureditev odra in napravo kulisa pa se ne zanima. Zadruga ne razume, da dom ni pridobitno podjetje, pač pa je namenjen splošni kulturi. Igralci, pa tudi ostali člani KUD ne morejo razumeti, da bi morali zadrugi plačati za uporabo dvorane 5000 din za vsako igro. To zadevo bi bilo potrebno čimprej urediti in dvorano opremiti še s primerним odrom in kulisa ter omogočiti kulturno poslanstvo igralcem.

Iz Mozija in okolice

Navzile žmizkemu času kulturnoprosvedno delo v Semiču še ni zažvelo. Kje so vzroki? Naši ljudje si žele igrati. Za tri mesece se igralci pod vodstvom režiserja tovariša Novaka udeležijo, vendar dosedaj še ni zrela za odere. Čeprav si režiser več prizadeva, se mu še ni posrečilo, da bi dobil vse igralce na vajo. Več vlog je bilo treba med tem časom zamenjati, vendar mislimo, da bi se ob boljši volji vseh sodelujočih to dalo premagati.

13. januarja se je v Mozlju začel kratak tečaj družbene ekonomije, kmetijstva in gozdarstva, na pobudo kmetijske gozdarstvenega posestva Kočevje. Tečaj je namenjen zlasti kmetijskim in gozdarstvenim delavcem, ki bodo potrebovali snov pri strokovnih izpitih. Kmetijski delavci predavanja zelo pridno obiskujejo, za gozdne delavce je pa težko, ker stanujejo in delajo v gozdu, oddaljeni po več kilometrov.

Enak tečaj imajo tudi v Knežji lipi in v Koprivniku. Občinski ljudski odbor Mozlja je lani začel adaptirati osnovno šolo v Koprivniku. Vsa dela bodo stala, po predračunu, nad 4 milijone dinarjev, 2 milijona je prispevalo kmetijsko gozdarstvo posestva Kočevje, ostalo bo pa krila občina s svojimi sredstvi. Kljub zimi delo uspešno napreduje in se bo nemara pouk v prenovljeni stavbi začel že proti koncu februarja. Zeleti pa je, da bi Koprivčanji več pomagali s prostoja.

Taborniki so obiskali Gorjance

Zadnji petek je priredil Rod gorjanskih tabornikov v Novem mestu dvodnevni izlet na Gorjance. Udeležilo se ga je 19 fantov in deklet, ki so vzeli s seboj sani ter se naučili svežega zraka in zimskih lepot gozdov in zasneženih košenic. Travniki pod potjo od Doma Paderšiča k Tovarni so naravnost idealno sankališče, edinstven pa je tudi užitek, ki ga nudi sankanje na prog od spodnjih košenic do Gabrja. V zares prelepi vojni skoci zimski gozd spoznaš, da ne potrebujemo nobene reklame za razne sboje proge v tujini — tudi domači kraji nam nudijo vsega v izobilju. Le škoda, da malokdo zaide v Gorjance in druge lepe kraje naše Dolenjske! Čeprav je postrežba v koči pri Gosposidi odlična — vsa zahvala gre požrtvovalni osterbnici in njenemu možu, ki se zdravi trenutno v novomeški bolnišnici — skupno ležišče opremljeno s pečjo, legote Gorjancev pa neizčrpne, Dolenjske še vedno ne cenimo tega, kar imamo doma. Taborniki, ki smo si tokrat ogledali Gorjance v ivju in snegu, bomo Kukovo gorovo vedno znova radi obiskali.

Volkujo je ustrelil

Lovcu Adolfu Ivanču iz Sodražice se je pretekli teden namahnila lovska sreča. Ustrelil je mlado volkujo. V obširnih kočevskih gozdovih so se volkovi precej razmnožili. Škoda, ki jo povzročajo s klanjem plemenite divjadi, je občutna. V neki vasi pod Travno goru so pred kratkim podnevi opazili skupno 6 volkov. Pred novim letom so imeli lovet velike pogan na volkove, vendar navzile vsemu prizadevanju brez uspeha.

Objave-mali oglasi

Kino KRKA Novo mesto

KINO KRKA NOVO MESTO od 8. do 8. februarja: nemški film »Srce lažno bje« — od 9. do 11. febr.: angleški barvni film »Ljubezne je lep« — od 12. do 15. febr.: slovenski film »Vesna«

Kino Črnomelj

KINO ČRNO MELJ 6. in 7. febr.: »Hitrejši od zvoaka«

Kino JADRAN Kočevje

KINO JADRAN KOČEVJE od 5. do 8. febr.: »Srce lažno bje« — od 9. do 12. febr.: »Tramvaj poželjen«

MALI OGLASI

KMETIJSKA ZADRUGA Vinica pri Črnomlju sprejme upravniška — gospodarska tehnika ali nižjega agrarona. Interesenti naj pošljijo pisemne ponudbe v življenjepiso.

KMETIJSKA ZADRUGA Vinica pri Črnomlju sprejme poslovovalca s prakso 5 let. Interesenti naj pošljijo pisemne ponudbe v življenjepiso.

Uprave za ceste LRS — Tehnična sekcija Novo mesto sprejme v službo administrativko, večšoj strojeplaj in ostalih pisarniških del. Pogoji za sprejem: najmanj 4 razrede nižje srednje šole. Nastop takoj.

Samostojnega računovodja za vodstvo Okrajnega posestva Črnomelj sprejmemo takoj. Plača po dogovoru. Ponudbe pošliti z navedbo zadnjih zaposlitev na Okrajno posestvo Črnomelj — P. Semič.

Rjavo usnjeno rokavice dobi lastnik v upravi Dolenjskega lista. Najdena je bila v torek 2. februarja popoldne pred gostilno Na Vratih v Novem mestu.

PREKLIC

Podpisani Kalčevič Jože iz Podklanca pri Vinici preključem

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

Objava

Obvestila o vse potrebne in cenjene odnose, da imamo stalno na zalogi vsakovrstne mošice, ženske in otroške čevlje po najnižjih konkurenčnih cenah.

Izvršujemo vse vrste naročil po željah posameznikov, kakor tudi naročila na veliko. Trgovski podjetjem dajemo poseben popust. V oddelku za popravila sprejemamo vsa dela, spadajoča v čevlarsko stroko.

Pozikujte — prepričajte se! CEVLJARSKA ZADRUGA DOL. TOPLICE

GIBANJE PRESEVALSTVA V KOČEVJU

Od 23. do 30. januarja sta bili rojeni v Kočevju 2 deklet. Umrl ni nihče, poročili pa so se: Zagar Anton in Progar Cecilija, oba iz Kočevja. Matejka Franc in Lavrič Olga, oba iz Kočevja.

GIBANJE PREBIVALSTVA V NOVM MESTU

Od 25. do 31. I. 1954 je bilo rojenih v Novem mestu 17 dekčev in 11 deklet, skupaj 28 otrok.

Poročili so se: Dolinar Jože, železostugar iz Gor. Straže, in Strniša Štežnja, dečka hči iz Zaloga, Cepca Peter, železniški delavec iz Prečne in Kralj Antonija, gospod. pomočnica iz Suhorja. — Cestitamo!

Umrl je Božič Alojz, kmečki delavec, 59 let, iz Stare Bučke.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V preteklem tednu so rodile: Kocjan Antonija iz Dobile — deklko, Skedelj Ana iz Gotne vasi — dečka, Hudoklin Milka iz Vrh-Solja — dečka, Jabin Karolina iz Mokronoga — dečka, Perpar Ana iz Brezove rebi — dečka, Krakar Teresija iz Zulemberka — dečka, Andrejčič Ana iz Gotne vasi — dečka, Turk Teresija iz Novega mesta — deklko, Klimentič Ana iz Metlike — dečka, Roman Kristina iz Adlešičev — deklko, Blažič Ana iz Novega mesta — deklko, Turk Marija iz Zulemberka — deklko, Vardjan Ana iz Črnomlja — dečka, Koran Ivanka iz Straže — dečka, Mladič Dragica iz Dolja — dečka, Pušič Zalka iz Črnomlja — deklko, Renar Karolina iz Dol. Toplice — deklko, Kavček Katarina iz Gotne vasi — dečka, Jakle Kraljina iz Semterpete — dečka, Lan Cecilija iz Xitroce pri Mirni — dečka in deklko, Kanžar Polonca iz Zaloga — dečka, Pus Marija iz Semiča — deklko, Mihačič Alojzita iz Semiča — deklko, Boltz Marija iz Brunste — dečka, Cestitamo!

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

Stráža

Zima je čas za strokovno izobraževanje kmetov. Kmetijski odtsek zadruga je zato organiziral po vaseh kmetijska predavanja, katerih se kmetje radi udeležujejo, saj vidijo, da brez napredka v kmetijstvu ne bo šlo. — Na vaskih sestankih razpravljajo kmetje z zastopnikom kmetijskega odtoka zadruga o težavah in vzreji mlade živine, o dodatkih soli in močnih krmil ter o čiščenju in zimskem škropljenju sadnega drevja. Kmetje se zelo zanimajo tudi za nabavo semenskega krompirja in sadnih igralcem.

Iz Mozija in okolice

13. januarja se je v Mozlju začel kratak tečaj družbene ekonomije, kmetijstva in gozdarstva, na pobudo kmetijske gozdarstvenega posestva Kočevje. Tečaj je namenjen zlasti kmetijskim in gozdarstvenim delavcem, ki bodo potrebovali snov pri strokovnih izpitih. Kmetijski delavci predavanja zelo pridno obiskujejo, za gozdne delavce je pa težko, ker stanujejo in delajo v gozdu, oddaljeni po več kilometrov.

Enak tečaj imajo tudi v Knežji lipi in v Koprivniku. Občinski ljudski odbor Mozlja je lani začel adaptirati osnovno šolo v Koprivniku. Vsa dela bodo stala, po predračunu, nad 4 milijone dinarjev, 2 milijona je prispevalo kmetijsko gozdarstvo posestva Kočevje, ostalo bo pa krila občina s svojimi sredstvi. Kljub zimi delo uspešno napreduje in se bo nemara pouk v prenovljeni stavbi začel že proti koncu februarja. Zeleti pa je, da bi Koprivčanji več pomagali s prostoja.

Črešnjavec

Gospodinjstvi izobraževalni tečaj, katerega se redno udeležuje 13 deklet pod vodstvom tovarišice Olge Plut in ob pomoči domače učiteljice, so blizu koncu. Tovarišica Plutova je lani obiskovala tečaj v Vinomeru, letos pa svoje pridobljeno znanje že posreduje izobrazbe željnim dekletom. Tečajnice pripravljajo svečan zaključek tečajja.

Pregrad ob Kolpi

23. januarja so se ustavili v borovem gozdičku pod Starim trgov trije divji prašči. Člani lovske družine so takoj napravili pogon, pa so jim ščetinjari pokazali pete in odnesli zdravo kožo.

Nad 20 let je bil na Smalcijevi hiši sredi vasi poštni nabiralnik, katerega so se posluževali domačini in tuji. Bil je pač na najbolj prometnem kraju. 19. januarja pa je pismonoša iz Starega trga odnesel nabiralnik drugam. Zakaj je bilo to potrebno, nam ni znano.

Pregrad ob Kolpi

23. januarja so se ustavili v borovem gozdičku pod Starim trgov trije divji prašči. Člani lovske družine so takoj napravili pogon, pa so jim ščetinjari pokazali pete in odnesli zdravo kožo.

Nad 20 let je bil na Smalcijevi hiši sredi vasi poštni nabiralnik, katerega so se posluževali domačini in tuji. Bil je pač na najbolj prometnem kraju. 19. januarja pa je pismonoša iz Starega trga odnesel nabiralnik drugam. Zakaj je bilo to potrebno, nam ni znano.

V dvorani zadržnega doma v Predgradu je vsako nedeljo popoldne mladinski ples, katerega vodi Jože Rade ml.

ODLOK

o razglasitvi 25. maja za ljudski praznik občine Veliki Gaber

1. člen

25. (dvajsetpeti) maj se razglašja za ljudski praznik občine Veliki Gaber.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave na oglasnih deskah občine Veliki Gaber in po razglasu v Dolenjskem listu.

Smrt fašizmu — svoboda narodul

Predsednik občinskega ljudskega odbora:

Tone Zefran, s. r.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

Stráža

Zima je čas za strokovno izobraževanje kmetov. Kmetijski odtsek zadruga je zato organiziral po vaseh kmetijska predavanja, katerih se kmetje radi udeležujejo, saj vidijo, da brez napredka v kmetijstvu ne bo šlo. — Na vaskih sestankih razpravljajo kmetje z zastopnikom kmetijskega odtoka zadruga o težavah in vzreji mlade živine, o dodatkih soli in močnih krmil ter o čiščenju in zimskem škropljenju sadnega drevja. Kmetje se zelo zanimajo tudi za nabavo semenskega krompirja in sadnih igralcem.

Iz Mozija in okolice

13. januarja se je v Mozlju začel kratak tečaj družbene ekonomije, kmetijstva in gozdarstva, na pobudo kmetijske gozdarstvenega posestva Kočevje. Tečaj je namenjen zlasti kmetijskim in gozdarstvenim delavcem, ki bodo potrebovali snov pri strokovnih izpitih. Kmetijski delavci predavanja zelo pridno obiskujejo, za gozdne delavce je pa težko, ker stanujejo in delajo v gozdu, oddaljeni po več kilometrov.

Črešnjavec

Gospodinjstvi izobraževalni tečaj, katerega se redno udeležuje 13 deklet pod vodstvom tovarišice Olge Plut in ob pomoči domače učiteljice, so blizu koncu. Tovarišica Plutova je lani obiskovala tečaj v Vinomeru, letos pa svoje pridobljeno znanje že posreduje izobrazbe željnim dekletom. Tečajnice pripravljajo svečan zaključek tečajja.

Pregrad ob Kolpi

23. januarja so se ustavili v borovem gozdičku pod Starim trgov trije divji prašči. Člani lovske družine so takoj napravili pogon, pa so jim ščetinjari pokazali pete in odnesli zdravo kožo.

Nad 20 let je bil na Smalcijevi hiši sredi vasi poštni nabiralnik, katerega so se posluževali domačini in tuji. Bil je pač na najbolj prometnem kraju. 19. januarja pa je pismonoša iz Starega trga odnesel nabiralnik drugam. Zakaj je bilo to potrebno, nam ni znano.

Pregrad ob Kolpi

23. januarja so se ustavili v borovem gozdičku pod Starim trgov trije divji prašči. Člani lovske družine so takoj napravili pogon, pa so jim ščetinjari pokazali pete in odnesli zdravo kožo.

Nad 20 let je bil na Smalcijevi hiši sredi vasi poštni nabiralnik, katerega so se posluževali domačini in tuji. Bil je pač na najbolj prometnem kraju. 19. januarja pa je pismonoša iz Starega trga odnesel nabiralnik drugam. Zakaj je bilo to potrebno, nam ni znano.

V dvorani zadržnega doma v Predgradu je vsako nedeljo popoldne mladinski ples, katerega vodi Jože Rade ml.

ODLOK

o razglasitvi 25. maja za ljudski praznik občine Veliki Gaber

1. člen

25. (dvajsetpeti) maj se razglašja za ljudski praznik občine Veliki Gaber.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave na oglasnih deskah občine Veliki Gaber in po razglasu v Dolenjskem listu.

Smrt fašizmu — svoboda narodul

Predsednik občinskega ljudskega odbora:

Tone Zefran, s. r.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

List bo obravnaval vsa vprašanja iz področja družinskih in skupnih gospodinjstev. Prav po vsebini se bo petal z napredkom gospodinjstev v kmetijskih predelih.

Prijave za list pošljite na naslov: Zavod za napredek gospodinjstev v Ljubljani, Erjavčeva c. 12. Naš telefon 20-500. Osebnostne prijave možne dnevno istovestno od 7 do 18 ure. Pošljite s prijavi, da boste upoštevani že pri prvi številki.

Letna naročnina 300 din.

GIBANJE ODBIVALSTVA V ČRNO MELJU

V preteklem tednu v Črnomlju ni bilo rojstev. Poročili se je Zuhali Ivan, oficir JLA iz Reke in Puhek Pavla, učiteljica iz Črnomlja. — Umrl je Cesar Jan, otrok iz Loke pri Črnomlju, star mesec dni.

OSMERTNICA

Naše dragre mame ANE LAVRIN iz Vinjega vrha pri Semiču ni več. Pokopali smo jo 25. januarja 1954. — Zaljubljeni sin in hčera.

SODOBNO GOSPODINJSTVO

Zavod za napredek rospodinjstva v Ljubljani bo začel z izdajo strokovnega mesečnika

Huda eksplozija in požar zaradi neprevidnosti

7-članska družina v sobi, kjer se je vžgal smodnik — Doslej ena smrtna žrtev: 17-letni Kotarjev sin

V večernih urah 27. januarja je prišlo na Maverlenu št. 10 pri Črnomlju do hude eksplozije in požara v stanovanju Viktorja Kotarja. Požar je popolnoma upepeljal stanovanjsko hišo z vso opremo. Sosedje so rešili le mali del živine in poljskih pridelkov. Lastnik, njegova žena in 5 otrok se je komaj rešilo iz goreče hiše. Vsi so bili prepeljani v novomeško bolnišnico.

V ponedel

MED PODGORCI Delo, uspehi in težave novomeških planincev

O ŠTEMBURJU, PENCU IN PODGORSKEM HUMORJU

Kdo ga ni poznal, veselega Štemburja v Kandijah? Zurs se pišem, se je večkrat pošalil. Štembur mi pravi, da Jožeta sva krččen, za Pepeta me pa imajo. Pa je le on imel druge Pepčke.

Več desetletij je Štembur vodil v tistih časih največjo slovensko občino Smihel-Stopiča. Njegov prednik na županem stolčku je bil stari Penca, doma tam nekje pod gorami, menda na Težki vodi. Tudi on je bil velik šaljivec. Nekatero sta razdira s Štemburjem.

Nekje pod Gorjanci je gorelo in novomeški glavar baron Rechbach si je sel z županom Zorcem službeno ogledat pogorišče. Na povratku srečata starega Penca, ki se je veselo majal proti domu. Štembur ga ustavi ter ga predstavi glavarju kot svojega županskega prednika.

Pokroviteljsko stisne dolgi koščeni Penca glavarju roko in meni:

»Me zelo veselil, gospod baron, da jih poznate! Ampak majhni so, majhni! Kaj bi dejal, če bi kak višji gospod zdaj prišel v Novo mesto: glavar majhen, prošt (dr. Elbert) majhen, prezident (okrožnega sodišča Gerdešič) majhen, župan (Sladović) majhen, vsi majhni! Pa bi dejal: »Lejte no, lejte, um in voljo ima, telesa pa ne!«

Namuzal se je in odzibal dalje.

Po tisti cesti se jih je že mnogo zibalo in se jih še bo, dokler bo v Trški gori rodila trta. Naj vam povam še zgodbo živinskih barantalcov, pravih kmečkih tujcev, Zelinčev in Sekula.

Poznal jih je ves svet od Karlova do Kranja in notri do Maribora. Povsod sta barantala in prodajala jalovec in krvomolne krave za zdrave. Pod palcem sta tičala lepe solde, v Karlovcu sta na pol zastoj napuhtala živino, potem pa hajdi po sejmihi.

Na Bučki je bil semenj. Gnala sta tja več glav in jih prav

dobro prodala. Nazaj grede sta bila celo pot. Pozno v noč sta v Novem mestu zavrila še v kavarno. Tam so ju morali slednjic vreči ven. Zdjaj pa domov!

Ko sta koracala proti poganški graščini, se je za Gorjanci že zasvetilo. Merila sta cesto po dolgem in počez. Oglasila se je vest.

Je dejal Sekula Zelinčev: »Bog pomagaj, kaj porečeta pa najini ženi, ko prilzeva tako kaspno domov?«

»Kaj kakšno, saj bo zgodaj!«, se je zakolcalo Zelinčevu. »Mene bo moja s burklamil, je prepričano prstaval.

Na zdravje!

»Meni bo moja skočila v glavo, je pritrtil Sekula.

Pa sta se domislila, da bo pridrojilo nedeljo na Zajčjem vrhu prošenje. Tam se bosta dobila in si povedala, kako sta ju ženi sprejeli.

Komaj sta čakala nedelje, da se pogovorita. Ze pred prvo mašo je mencial Zelinčev pred cerkvijo. Ko je ugledal tovariša, mu je brž hitel naproti.

»Joj, ti ne veš, Sekula, kako je bila moja žena vesela, ko sem prišel domov! Objela me je

in poljubila od samega veselja. Ze deset let ne pomnim tega. Mislija je, da so me v Gorjancih oropali in ubili. — Kaj pa je tvoja reka?«

»Čez živino se je prav jezila, čez živino!«, je važno pravil Sekula.

»Kako to?«
»Obrnila se je prav divja k meni in pričela mahati: »Prekleta krava, prekleti prašiči, prekleti bik, prekleta svinja!« — ampak meni pa tudi žal besede ni rekla.«

In ker smo ravno pod goro, kot pravijo ljudje tam doli pod Gorjanci bi vam opisal še misijon v Stopičah, podgorski vasi, od koder dobivajo Novomeščani vodo v svoje kuhinje.

V Stopičah torej je bil misijon. Vse je šlo k spovedi. Najbolj je imelo podgorske fante, kaj in kako bo. Pa so se zmenili ob misijonsko spovednico.

Ko je bil prvi fant s svojo grešno bisago pri kraju, ga je vprašal strogi spovednik: »Ali imaš še kaj na vesti?«

»Orglal sem, gospod, orglali, skesano vzdihne mladenič.

»To ni nič hudega!«, ga je potolažil misijonar in ga s pokoro in odvezo odpustil.

Pa je orglal drugi in tretji in deseti in vsi so odšli lahkih src iz spovednice. Nazadnje pa se je spovedniku le zadelo čudno, da je orglal vse mladi podgorski svet in pobaral naslednjega, ki je tudi orglal, kaj to pomeni. Jecljaje in ves rdeč mu je fant zaupal svoj greh. Tedaj pa se je misijonar urno stegnil iz spovednice in zaklical: »Fante, vsi, ki ste orglali, nazaj!«

Boljšje je odpravil Stinetov Lojzek na paši tam nekje pod mehoveškimi razvalinami. Ni mu bilo slabo. V šoli so ga sicer videli bolj poredko, zato pa je bil bolj točen pri svoji živinici. Pa ga je nekoč na paši nagovoril meščan, ki se je vračal z Mehovega:

»Kako ti je pa ime, fantek?«
»Lojzek sem.«
»Kaj pa delaš?«

»Saj vidite, da kože pasem.«
»Ti, ali veš, zakaj ima koza rep pokonci?«

»Vem.«
»No, povej!«
»Dajte krono, pa bom povedal.«

Dobil je krono. »No, le povej!«

Odmaknil se je Lojzek malo od poti in se odrezal: »Zato, da jo vi lahko nekam pisetete! In že je bil pri svojih kozah.

»Orežav, pa se kako! Pravijo, da je bilo pred desetletji v Gaberjih pod gorjanskim studentčkom Gospodično. Vojaki so prišli v vas na vaje. Nastanili so jih po vseh kmečkih domovih. Med jedjo je naslednji dan izvilkele objesten lajtnant sabljo iz nožnice in jo položil na mizo poleg sebe. Kmet je to nekaj časa gledal, potem pa se je odstranil in se brž vrnil z gnojnimi vilami. Položil jih je poleg sablje.«

»Kaj pa to pomeni?«, se je začudil objesten lajtnant.

»O nič, gospod, nič posebnega!«, se je smehljaj Podgorec.

»Pri nas na kmetih tako jemo, da uporabimo k velikemu nožu tudi velike vilice!«

— t

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Delo, uspehi in težave novomeških planincev

Lepa, prelepa je naša domovina. S svojimi ravninami, soteskami, griči in hribi in skalnimi orjaki. Dvokrat lepša, najprej zato, ker res velja, kar je Cankar zapisal o nji: »In zrasla so nebesa pod Triglavom...«, drugič pa zato, ker je ta zemlja tisto dragoceno, kar je bilo naših pradedov, je naše in bo naših potomcev — naša domovina! Ne samo delati zanjo, tudi spoznati jo, je častna dolžnost nas vseh. Čim bolj jo bomo poznali, toliko bolj jo bomo vzljubili in ljubili, toliko več nam bo odkrila svojih lepote in čarov. In od kje se nam odpre lepši pogled nanjo, kakor z naših gora in vrhov! Kje naj se bolj napijemo njenega čistega ozračja in sonca, kakor v višavi naših planin! Priljubiti klicu gora, privabiti ljudi nanje, to je tista velika naloga in poslanstvo in tudi etika planinstva, naših planinskih društev. Popeljati delovnega človeka, popeljati mladino v naravo, v neskaljeno razvedrilo, da si utrdi telo in duha, da pogleda z vrha ta naš prelepi slovenski svet, to hoče organizacija planincev. Prav zato je postala naša množična organizacija in mora postati še vse bolj, da se bo ideja planinstva res trdno zakoreninila in razširila. To ne velja samo za kraje, kjer kipe visoko pod nebo skalni orjaki, velja prav tako tudi za naše dolenske kraje s srednjim in nižjim gorstvom, ki nimajo vrhov za kak alpinizem, so pa čudoviti prav za planinstvo.

To je v kratkem program planinske organizacije, to so »markacije«, po katerih se planinstvo v svojem prizadevanju ravna. In tak je tudi program Planinskega društva v Novem mestu, društva, ki se dobesedno »spiti in trudi« za razvoj planinstva v novomeškem področju Dolenjske.

Pregled je pokazal veliko prizadevanje odbora in tudi uspehe, lepe uspehe v težkih pogojih, obširno delo, ki društvo čaka letos, najne zadeve, ki jih je treba čimprej rešiti, in kot kontrast vsemu je pa blagajnik pokazal — prazno blagajnik! Zato je zaključek zbora izzvenel v SOS vsem tistim, ki lahko kaj pomagajo — pomagajte! Pomagajte, da bomo lahko imeli naš Dom na Gorjancih odprt, da bomo lahko plačali oskrbnika, kajti Dom mora biti odprt tudi pozimi, ko ni prometa, in je treba oskrbnika vseeno plačati. Kaj bi Dom brez oskrbnika (brez stalnega nadzorstva) preprepel, lahko ugame vsak sam! Mislimo pa, da nihče ne želi, da bi se Dom Vinka Paderšiča na Gorjancih, zgrajen s toliko poštvovalnostjo in udarnim delom planincev, moral zapreti, in da bodo mestna občina, okraj, tovarne itd. priskočili na pomoč. Vsak nekaj, pa bodo lahko planinci hodili spet bolj jasnih obrazov (zlasti pa gospodar in blagajnik). Poudariti je pa treba, da je Dom na Gorjancih naša skupna last, tudi bi ne bilo prav, če bi morali planinci trkati na vrata novomeških podjetij, ki so že tako zmeraj prva na vrsti.

Dom na Gorjancih je postal v lanskem letu še mikavnejši. Prepleskali so ga s firnežem, postavili okoli lično leseno ograjo in zasadiли grmičje, uredili so potrebne klet, skupnino ležišče pa je dobilo peč, da so smučarji lahko na toplen. Skupno ležišče je razširjeno, da poleti lahko prenočuje 30 planincev. Dom je zmerom z vsem dobro oskrbovan.

Lani je Dom obiskalo precej Dolenjcev, pa tudi več izletniških skupin, tako iz Celja, Ljubljane, iz Karlova in Zagreba. Smučarske tečaje so imeli Novomeščani in Zagrebčani. Dom je bil pa polno zaseden le od srede julija (prej je bilo slabo vreme) pa do konca septembra, zato ni čudno, da ni mogel biti rentabilen. Domu se obeta električna razsvetljava, obnoviti bi bilo treba tudi razgledni stolp na Trdinovem vrhu, kar bodo finančno podprli tudi Zagrebčani (zagrebško planinsko društvo), vsaj tako so obljubili.

OGLAŠUJTE V NAŠEM LISTU!

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Danes je tudi novomeško planinsko društvo postavljeno na trdnješe in širše osnove. Člani so se pomnožili, dejavnost je narasla, vendar je planinska ideja pri nas še zmerom premalo zakoreninjena. Planinsko društvo bi moralo biti tudi pri nas vseumščinska organizacija, da bi lahko uspešno opravljala svoje naloge in družbene naloge, ki

Planinstvo na Dolenjskem je staro kakih trideset let, oz. ves ta čas je bilo v Novem mestu nekaj ljudi, ki so bili planinci, ki so se trudili, da privabijo obiskovalce na naše Gorjance in druge hribe, ki so skratka propagirali lepote dolenskega gorskega sveta.

Dolžnost društva, ki se je odobro zaveda, je: pridobiti čim več članov, zlasti mladine. Tukaj pa mu morajo pomagati vse množične organizacije in sindikati in vzgojitelji na solah. Pri reševanju raznih problemov mladine naj bi odgovorni pomislili, da je nemara tudi v planinski organizaciji ena od poti, da se mladino odtegne kvarnim vplivom krčem in podobno (spominimo se na predvojno napredno Društvo kmečkih fantov in deklet).

Na občnem zboru so tudi precej razpravljali o novi avtocesti Zagreb — Ljubljana, kajti ta bodoča cesta močno zadeva tudi dolenski planinstvo in turizem. Toda o tem v posebnem članku.

Novemu odboru društva spet predseduje Roman Kobe.

IN NE POZABITE... do 15. februarja imate čas, da se uvrstite med tiste, ki potrebujejo novo žensko kolo, blago za... ali plašč, jedilni servis ali katero koli izmed 24 nagrad, ki jih bomo še ta mesec razdelili med naše naročnike. Obnovite naročnico še danes — morda čaka sreča prav vas.

Z LETALOM NA LOV IN SMRT

12 trgovcev in poslovnih ljudi iz ameriškega mesta Shreveport se je s privatnim letalom odpravilo na lov. Pri povratku z lova je letalo zašlo v smrtni vihar in strmoglavilo. Vseh 12 oseb se je ubilo.

ZA DOBRO VOLJO

CVIČKARSKA PAMET
Matija sedi za mizo v krčmi in tuhta: »Bi se pol litra ali ne? Glava pravi: Ne! Trebih pravi: Še! Zlomka, koga naj ubogam? Ze vem: glava je bolj pametna ko trebih, pametni pa zmerom odneha. Hej, Micka — še pol litra!«

LOVSKI BLAGOR

Jaka je hud lovec, boljši kot strelec. Začniti je meril v zajca, ga zgrešil, nato se pa pobahal: »He, zadel ga nisem, ustrašil se je pa le!«

ODRSKA PRIVLACNOST

Njega dni je neko gasilno društvo začelo prirejati tudi gledališke predstave. Najprej so naštvirali »Genovefo«, jo zaigrali in igrali kar naprej, dvorana pa